

Hannah Yoken

Kärsivällisyyttä ja seikkailunhalua

Kohti ensimmäistä tiedeartikkelia

Tiedeartikkelin kirjoittaminen ja julkaisu ovat monelle nuorelle tutkijalle ensiaskel akateemisella uralla. Julkaisuilla vaikuttamme oman alamme kehitykseen ja osoitamme ammattitaitomme laajemmalle yleisölle. Akateemiset ohjaajat muistuttavatkin usein väitöskirjantekijöitä siitä, että julkaisujen määrä ja laatu ovat keskeisiä kriteerejä, jotka määrittävät millä todennäköisyydellä historian tutkija etenee maisterivaiheesta väitöskirjavaiheeseen, post-doc -tutkijasta ammattiakateemikoksi. Ei siis ihme, että artikkelien kirjoitus sekä CV:n julkaisut-osion kasvattaminen pyörii alituisesti nuoren tutkijan mielessä. Seuraavassa tekstissä summaan muutamia kokeneemilta tiedeartikkelien kirjoittajilta oppimiani peruseriä, joiden avulla olen työstänyt ensimmäisiä omia tiedeartikkeleitäni. Pohdin myös miltä ensimmäisten artikkeleiden kirjoittaminen on tuntunut nuoresta Skotlannissa opiskelevasta historian tutkijasta.

Periaatteessahan tiedeartikkelin pitäisi olla kirjoitustyö siinä missä minkä tahansa muunkin. Suorittaessani yliopistotutkintoani Glasgow'n yliopistossa (*University of Glasgow*) kirjoitin lukemattomia esseitä eri kursseja varten, aina hyvällä menestyksellä. Silti ajatus julkaistavaksi tarkoitettuna tiedeartikkelin kirjoittamisesta tuntui minusta aluksi oudolta, ajoittain pelottavalta. Kurssille kirjoitetun esseen lukee muutama professori ja kanssapöytätoimittaja, mutta julkaistun tiedeartikkelin yleisö on paljon laajempi. Tiedeartikkelissa esitettyjen ajatusten takana on pystyttävä seisomaan ja nuorena tutkijana minun on hyväksyttävä, että varovasti kehitelty ja pitkään työstetty argumentti voi joutua laajankin kritiikin

kohteeksi. Lyhyesti sanottuna, tiedeartikkelin kirjoitus ja julkaisu vaativat minulta rohkeutta kohdata yleisöni.

Parhaimmat artikkeli-ideani ovat syntyneet osana pitkää tutkimusprosessia, mutta kiteytyneet ymmärrettäväksi kokonaisuuksiksi hyvinkin lyhyessä ajassa. Luonnostelen tällä hetkellä ensimmäistä artikkeliani, jossa käsittelen intersubjektiviisuuden roolia muistitietotutkimuksessa (englanniksi *oral history*). Sain ajatuksen kirjoittaa tästä aiheesta kesällä 2015, kun työstin gradu -tutkielmaani. Olen kehitellyt argumenttiani tieteellisemmäksi jo muutaman vuoden ajan pitämällä esitelmiä aiheesta eri konferensseissa. Artikkelissani haluan tuoda esille, kuinka muistitietohistoriaa ympäröivän metodologian tulisi kokonaisvaltaisemmin korostaa haastattelijan ja haastateltavan välistä suhdetta. Tekeillä olevassa artikkelissani avaen tätä aihetta pohtimalla muun muassa kielen, käännöstyön ja vallankäytön kolminaista suhdetta. Lähtökohtani on myös osittain henkilökohtainen. Vaikka vartuin Suomessa ja puhun suomea äidinkielenäni, ulkomaalainen nimeni ja ulkosuomalainen taustani vaikuttavat usein siihen, kuinka suomalaiset haastateltavani suhtautuvat minuun ja minä heihin.

Olen opiskellut Glasgow'n yliopistossa vuodesta 2011 lähtien, ja nykyään toimin samaisessa yliopistossa tohtorikoulutettavana. Suomalaisena, mutta Suomen ulkopuolella asuvana nuorena tutkijana olen huomannut, että kuulun tietyn maan, kaupungin ja yliopiston tutkijayhteisöön ja toimin tämän yhteisön asettamien normien mukaisesti. Skotlantilaiset akateemiset toimintamallit saattavat tuntua minusta universaaleilta

totuksilta, koska olen tottunut näkemään ja kokemaan niitä jokapäiväisessä työelämässäni. Ajatus yleismaailmallisesta akateemisesta kulttuurista kuitenkin karisee kansainvälisille tiedejulkaisumarkkinoille siirryttäessä. Kansalliset tyyli voi vaihdella huomattavasti, jokaisen julkaisun omia täsmäohjeita unohtamatta.

Tyylilien lisäksi eri maissa on erilaisia tiedartikkeleihin liittyviä mekanismeja, joista ei välttämättä ole tietoinen ilman omakohtaista kokemusta maan käytännöistä. Britanniassa akateemista työtä valvoo ja ohjaa Research Excellence Framework (REF), viitekehys, jonka avulla yliopistojen tuottaman tutkimuksen laatua ja konkreettista vaikutusta akatemian ulkopuolella mitataan säännöllisin väliajoin. REF:n avulla määritellään, kuinka paljon julkisia varoja kukin yliopisto ja tiedeyksikkö saa käyttöönsä. Skotlannissa opiskellessani olen oppinut, että brittiläisiä julkaisuja lähestyttäessä kannattaa ottaa huomioon, missä vaiheessa REF arviointisykli on, sillä julkaisuihin on enemmän tungosta juuri ennen syklin päättymistä. Olen myös kuullut itseäni urallaan pitemmällä olevilta brittitutkijoilta, että palkkaustilanteissa muhkea lista hyvätasoisia julkaisuja saattaa olla etusijalla verrattuna esimerkiksi opetus- sekä luennointikokemukseen, kun taas suomalaiset tutkijakollegani ovat kertoneet, että Suomessa opetuskokemukselle annetaan opetustehtäviä täyttyessä suuri painoarvo.

Kaksikielisenä tutkijana pohdin usein, millä kielellä tiedartikkeli kannattaa kirjoittaa. Britanniassa opiskellessani ja tutkimusta tehdessäni olen toistuvasti saanut kuulla, että tärkein ja varteenotettavin historian tutkimus julkaistaan miltei aina englanniksi. Vaikka anglo-sentrinen kieli-imperialismi akateemisessa työssä on ongelmallinen ja keskustelun arvoinen aihe, englanniksi julkaiseminen on asia, johon moni suomalainen tutkija törmää ennemmin tai myöhemmin. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö nuoren tutkijan kannata julkaista tiedartikkeleita Suomen sisällä. Päinvastoin, kansallinen keskustelu toimii ponnistuslautana kansainväliselle tieteen kentälle ja omalla äidinkielellään kirjoittaminen sekä ajatusten selkeä esiintuonti ja jäsentely ovat ensimmäinen askel kohti onnistunutta julkaisua. Kaksikielisenä en vain aina ole varma, onko englanti vai suomi äidinkieleni ja päädyinkin monesti hahmottelemaan artikkeleita aluksi 'Finglish'-nimikkeellä tunnetulla kielellä, eli englannin ja

suomen sekoituksella. En kuitenkaan näe tätä kielten yhdistämistä suurena ongelmana, sillä mielestäni tärkeintä tiedartikkelia hahmotellessa onkin omien ideoiden selkeyttäminen kieliasun tarkan vatvomisen sijaan.

Olen kokenut, että hyvä tapa päästä kiinni tieteellisen artikkelin kirjoittamisen perusteisiin on kysyä itseään kokeneemilta tutkijoilta heidän kokemuksistaan julkaisujen parissa työskentelystä. Erilaiset tieteellisen kirjoittamisen kurssit ovat myös erinomainen mahdollisuus osallistua akateemisen kirjoittamisen aivoriiheen. Parhaita neuvoja saakin itse kustannustoimittajana toimineilta akateemikoilta, jotka ymmärtävät prosessin niin kirjoitukselliselta kuin toimitukselliselta kantilta. Nuorena ja kokemattomana tutkijana pyrin suhtautumaan tiedartikkelin kirjoittamiseen, sen julkaistavaksi tarjoamiseen ja lopulliseen julkaisemiseen kokonaisvaltaisena oppimiskokemuksena.

Yhteistyön tärkeyttä ei voi painottaa liikaa: luonnoksia kannattaa luetuttaa kansaopiskelijoilla ja -tutkijoilla, vertaisarvioinnista saatuun palautteeseen suhtautua asiallisesti, sekä kunnioittaa ja noudattaa julkaisun asettamia rajoja ja ohjeita. On hyvä muistaa, että tiedejulkaisuihin sekä niihin liittyvään akateemiseen kulttuuriin pääsee käsiksi myös muuta reittiä kuin originellin tieteentekemisen kautta. Itse pidän esimerkiksi kirja-arvosteluja oivallisena tapana harjoitella tiedejulkaisuihin kirjoittamiseen liittyviä perustaitoja, kuten kustannustoimittajien kanssa kommunikointia ja tekstin toimittamista määräaikaan mennessä. Nuorena tutkijana kirja-arvostelut ovat myös kätevä tapa saada käsiinsä oman alan johtavaa kirjallisuutta – usein vielä ilmaiseksi.

Tärkein neuvo, jonka olen saanut niin Skotlannissa kuin Suomessa on, että onnistunut tiedartikkelin julkaisu vaatii mieluiten hyvin valmistelun ja etupainotteisen strategian, ei viimehetken kikkailuja. Puoliksi valmista väitöskirjan lukua on turha yrittää naamioida julkaisukelpoiseksi artikkeliksi. Artikkelia ei myöskään kannata tarjota julkaisulle, jonka keskeiset teemat eivät vastaa oman työn sisältöä. Vertaisarviointia ei tule käyttää pelkästään palautteen saannin välineenä, ilman vakavaa aikomusta työn julkaisemisesta. Mikäli työn teesistä ei itse saa selvää, ei sitä pysty verhoamaan korein sanankääntein.

Nyrkkisääntönä onkin hyvä pitää ajatusta, että kaikkien julkaisuprosessiin osallistuvien aika on

kallisarvoista eikä sitä sovi tuhjata. Näin ollen ohjeet tulee lukea huolellisesti ja niitä noudattaa, kuvien tekijänoikeudet selvittää hyvissä ajoin, sana- sekä merkkimäärissä pysyä ja ajallisia takarajoja kunnioittaa. Mikäli lisääaikaa tai -tietoa on pyydyttävä, kannattaa se tehdä hyvissä ajoin. Materiaalia ei myöskään tule kierrättää. Siksi erityisesti itseni kaltaisen monografiaa nippuväitöskirjan sijaan työstävän nuoren tutkijan kannattaa tarkistaa, milloin liikutaan oman työn plagioinnin rajoilla – onhan väitöskirjan tarkoitus tuottaa uutta tietoa. Tämä takia olenkin valinnut ensimmäisen tiedeartikkelini näkökulmaksi tämänhetkisen väitöskirjatutkimukseni sijaan edellä mainitun metodologisen lähestymistavan, joka perustuu jo muutama vuosi sitten palautettuun gradutyöhöni. Olen huomannut, että vaihtelu virkistää ja teoreettisista pohdinnoista on antoisaa palata väitöskirja-aiheeni eli pohjoismaisen monikansallisen feminismin pariin.

Lopuksi on todettava, että mielestäni paras tapa kirjoittaa tiedeartikkeli on nimenomaan kirjoittaminen. Tiedeartikkelin luomiseen ei ole yhtä oikeaa lähestymistapaa. Toimiva tapa ja tyyli kir-

joittaa julkaistavaksi tarkoitettua tekstiä on hyvin yksilöllistä. Nuorena tutkijana ei siis kannata lähteä vertaamaan itseään muihin liian hanakasti. Muistutan itseäni säännöllisin väliajoin, miten oman tyylin löytäminen ja akateemisen itseluottamuksen kasvattaminen vievät aikaa ja vaativat työtä. Pitkään jatkuneesta projektista saattaakin helposti tulla identiteettikysymys ja tapa arvottaa omaa tekemistä ja olemista. Nuorena tutkijana tiedeartikkelin kirjoittaminen ei vaadi hetytöntä itsekritiikkiä, vaan kärsivällisyyttä ja seikkailunhalua.

MASocSci, MSc **Hannah Yoken** on suomalais-amerikkalainen sukupuolihistorian tohtorikoulutettava Glasgow'n yliopistossa, Skotlannissa. Lokakuussa 2017 Hannah osallistui Historiallisen Aikakauskirjan järjestämälle Menestyvä tutkimusartikkeli prosessina – toimittajan vinkit kirjoittajalle -kurssille. Kurssin vetäjänä toimi aluetieteen professori Pauliina Raento Tampereen yliopistosta.

Sähköposti: h.yoken.1@research.gla.ac.uk